

Warszawa, 17 lutego 2011 r.

Komunikat
Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych
z posiedzenia w dn. 17 lutego 2011 r.

Informacje na temat: zasad przydziału darmowych pozwoleń na emisję dwutlenku węgla w związku ze zmianami klimatycznymi, strategii bezpieczeństwa energetyczne i środowisko oraz wyników konsultacji w związku z projektem ustawy dot. funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych, były głównymi tematami obrad Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych w dniu 17 lutego 2011 roku. W obradach, którym przewodniczył Wicepremier Waldemar Pawlak udział wzięli Minister Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Fedak, Minister Michał Boni, wiceministrowie resortów gospodarki, środowiska, spraw wewnętrznych, rozwoju regionalnego, skarbu państwa, nauki i szkolnictwa wyższego oraz infrastruktury.

Pan Bernard Błaszczyk, wiceminister środowiska przybliżył zasady przydziału uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Europejski system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych został ustanowiony na mocy dyrektywy 2003/87/WE, jako odpowiedź na postanowienia protokołu z Kioto. Uzgodnienia UE przewidują 20% redukcję emisji gazów cieplarnianych do 2020 roku, w stosunku do poziomu emisji z 1990 roku. Od roku 2013, na mocy dyrektywy system handlu uprawnieniami do emisji zostanie rozszerzony o dodatkowe działalności. Na forum KE prowadzone są prace nad przygotowaniem instrumentów wdrożeniowych dotyczących najważniejszych aspektów systemu handlu uprawnieniami do emisji: aukcjoningu – docelowy sposób przydziału uprawnień; benchmarków – podstawy przydziałów bezpłatnych uprawnień; derogacji dla elektroenergetyki – jako wyjątku od konieczności zakupu uprawnień do emisji na aukcjach; zjawiska ucieczki emisji (carbon leakage) – odstępstwa od obowiązku zakupu uprawnień do emisji w systemie aukcyjnym w celu ograniczenia ryzyka przenoszenia produkcji oraz emisji poza obszar UE; finansowania z unijnej rezerwy instalacji nowych demonstracyjnych komercyjnych projektów wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz innowacyjnych technologii w zakresie energii odnawialnej.

Wiceminister Gospodarki Marcin Korolec przypomniał najważniejsze kwestie związane z negocjacjami na poziomie UE. Do takich zaliczył:

- sposób definiowania nowych inwestycji – powinna działać zasada subsydiarności i krajowe prawo powinno określać co jest nową inwestycją;
- sposób wprowadzania zmian ilości darmowych uprawnień w czasie;
- kwestia okresu przejściowego dla elektroenergetyki, decyzja UE może wymusić skokowy wzrost cen energii w 2013 roku.
- ustalenie benchmarku – powinna uwzględniać specyfikę paliwową kraju.

Przedstawiciel NSZZ „Solidarność” uznał, że fakt wdrażania pakietu jest bardziej związany z biznesem niż rzeczywistą ochroną klimatu, czemu dowodzi wiele opracowań naukowych. Skutki wdrażania pakietu będą kosztowne dla Polski: od 2013 roku diametralnie wzrosną koszty produkcji, ceny energii, co pociągnie za sobą również ogromne skutki społeczne.

Proponuje przyjęcie uzgodnienia TK, które uwzględniłoby stanowcze stanowisko Polski, że pakiet klimatyczny jest szkodliwy dla naszego kraju. Przypomniał, że jest tylko jeden pakiet w tej materii - z Kioto, który nie został zrealizowany. Dlatego nie ma uzasadnienia do wprowadzania kolejnych uzgodnień. Wyjściem z sytuacji jest nieprzyjęcie pakietu na konferencji w Durbanie. Poparcie dla powyższego stanowiska zgłosiły pozostałe centrale związkowe.

PKPP „Lewiatan” uznała, że Polska powinna wystąpić z inicjatywą zmiany procedowania przyjmowania uzgodnień w zakresie pakietu klimatycznego. Akceptacja postanowień UE będzie dla Polski kosztowna. Komisja wprowadza bardzo rygorystyczne przepisy dotyczące emisji. Jednakże szansa zmian tych regulacji jest mała, bowiem większość krajów UE jest za pakietem. Dlatego należy zastanowić się jak wprowadzić postanowienia dyrektywy najbardziej efektywnie kosztowo.

Pracodawcy RP przypomnieli, że UE nałożyła na siebie regulacje i ograniczenia, które są dla niej niekorzystne w wymiarze globalnym.

Komisja Trójstronna w ciągu tygodnia rozpatrzy w trybie obiegowym projekt uchwały zaproponowany przez NSZZ „Solidarność”.

Wiceminister gospodarki Joanna Strzelec-Łobodzińska przybliżyła prace nad strategią bezpieczeństwa energetycznego i środowisko. Celem głównym strategii jest poprawa stanu środowiska połączona z rozsądnym gospodarowaniem zasobami naturalnymi oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną energetycznie gospodarkę. W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem wersji dokumentu, która zostanie skierowana do konsultacji wewnętrznych w Ministerstwie Gospodarki i Środowiska. Rozpoczęto już także prace nad wykonaniem raportu oceniającego wpływ dokumentu na środowisko, będącego częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jeżeli wszystkie etapy uzgodnień zostaną przeprowadzone zgodnie z zakładanym harmonogramem to dokument zostanie przyjęty przez Radę Ministrów w lipcu br.

NSZZ „Solidarność” zwrócił uwagę, że działania MG idą w przeciwnym kierunku niż działania Ministra Skarbu w kontekście sprzedaży sektora energetyczno-paliwowego, czy kondycji lub planów inwestycyjnych niektórych firm z tego obszaru.

FZZ zwrócił uwagę, że prace nad wszystkimi strategiami miały być tematami prac zespołów problemowych TK.

Minister Michał Boni przybliżył stan konsultacji w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu emerytalnego. Projekt został skierowany do konsultacji 24 stycznia 2011 r. Od 28 stycznia br. Zespół problemowy ds. ubezpieczeń społecznych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych odbył cztery posiedzenia, podczas których członkowie mogli zapoznać się z szeregiem materiałów w tym zakresie. Konieczność zmian, zdaniem ministra, wynika m.in. z faktu deficytu sektora finansów publicznych w obszarze ubezpieczeń społecznych, wzrostu długu publicznego i zagrożenia przekroczenia progu 55%. Rozwiązania mają być również bardziej korzystne dla przyszłych emerytów. Ponadto po dekadzie funkcjonowania reformy jej kształt wymaga racjonalnej korekty.

Proponowane w projekcie ustawy zmiany mają polegać przede wszystkim na: podwyższeniu części składki emerytalnej przekazywanej do FUS i odpowiednim obniżeniu składki przekazywanej do OFE; utworzeniu, w ramach konta ubezpieczonego w ZUS - subkonta, na którym ewidencjonowane będą składki; ustaleniu dla tego subkonta nowych zasad waloryzacji; ustaleniu zasad dziedziczenia składki zapisanej na nowym subkoncie w ZUS; wprowadzeniu nowej, wspieranej przez państwo ulgi podatkowej, formy oszczędzania na emeryturę; podwyższeniu limitu inwestowania przez OFE na giełdzie docelowo od 2020 r. do 62% aktywów funduszu. Uzgodniono kontynuację negocjacji na Zespole w dniu 2 marca 2011 roku. Bazą do dalszych rozmów będzie stanowisko partnerów społecznych do których wyjaśnienia udzieli strona rządowa m.in. w sprawach: szczegółowych zapisów związanych z dziedziczeniem; analizy związanej z opcją dobrowolności dla osób w wieku 30-50 lat; analiz prawnych dotyczących waloryzacji (szczególnie na subkoncie) i gwarancji z tym związanych; analiz dot. pracowniczych programów emerytalnych i dostosowanie ich do nowych rozwiązań (zachęty podatkowe); dot. efektywności OFE; wyliczeń dot. zachęt podatkowych i gwarancji aby jej maksymalna stawka 4% obowiązywała od początku funkcjonowania ustawy. W przyszłym tygodniu odbędą się uzgodnienia międzyresortowe, również w kontekście dotychczas zgłoszonych uwag, tak by 8 marca br. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów w tej materii.

OPZZ przyznało, że dyskusja o OFE jest częścią dyskusji o systemie społecznym. Należy o tym rozmawiać. Część wątpliwości zgłaszanych przez organizację znalazła wyjaśnienie na obecnym etapie negocjacji. Inicjatywa rządu zasługuje na poparcie, a element dobrowolności jest czynnikiem wpływającym na konkurencyjność firm emerytalnych. Zgłoszona została również propozycja nadzoru społecznego nad funduszami.

NSZZ „Solidarność” zaznaczył, że pełne dziedziczenie, wzmocnienie gwarancji i inne uwagi podkreślane przez ministra i zgłaszane przez partnerów społecznych nie mogą zostać na etapie konsultacji, ale znaleźć odzwierciedlenie w uzgodnieniach.

Forum Związków Zawodowych akceptuje dotychczasowy zakres problematyki zgłaszanych przez partnerów społecznych w trakcie prac Zespołu Problemowego ds. ubezpieczeń społecznych zmierzających do zawarcia Trójstronnego uzgodnienia projektowanej ustawy, celem m.in. uwzględnienia interesów osób ubezpieczonych.

Strona pracodawców wspólnie oświadczyła, że powodem dyskusji o OFE nie jest przyszłość emerytów, wadliwość dotychczasowych rozwiązań dot. sytuacji w OFE, a sytuacja finansów publicznych. Uczestniczą w debatach na temat rozwiązań szczegółowych, proponując szersze spojrzenie na kwestię systemu emerytalnego.

Uzgodnione stanowisko strony pracodawców mówiło, że akceptacja prac zmieniających OFE może nastąpić tylko jako całościowy pakt społeczny, obejmujący m.in. przebudowę finansów publicznych, doraźne rozwiązania oszczędnościowe budżetu, zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych. Brak zgody pozostałych stron co do potrzeby zmian systemowych, oznacza brak akceptacji strony pracodawców dla propozycji rządowych.